

Intumescentiae (*Anschwellungen*) diversarum partium flores constituantium, quas morbus aggreditur. Quia ratione ejusmodi intumescentiae fieri possint, quales in primo stadio morbi observantur; quilibet aliquomodo perspiciet, qui structuram partium vegetabilium vel modice callet. Quo vero modo alterum stadium morbi oriatur; haud facile dictu erit.

Extus tumores vestiuntur simplici membrana valde tenui; quae ipsa epidermis ejusdem partis affectae est; internam ictius membranam superficiem pingit stratum fibrillarum, serpentino modo reptantium; que totidem vasa sunt *k*). Aliam membranam huius interiorem, ab ea distinctam separabilemque, illam neimpe quam Cl. DE SAUSSURE *l*) corticem appellat, non inveni; istas autem fibrillas rete corticis ejusdem autoris esse, vix dubito. Hoc stratum sequitur cellulosus ille apparatus supra pag. 8. iam descriptus, canales potius dicendi, qui pulvere turgent, & quorum parietes evidenter fibrillis pinguntur, qui ipsum sic dictum pareichyma est. Omnes dictas fibrillas spiralia vasa esse, verosimile videtur, ex eo, quod medulla spiralibus vasibus carens, a morbo immunis, uti infra videbimus, deprehendatur. Figuram autem suam naturalem ideo sine dubio perdiderunt, quia insignem expansionem passa sunt.

§. VII.

Quum in partes plantae morbo affectas accurate studioseque inquirere autores prorsus neglexerint *m*), ego multa cum cura easdem

mia affluxu fucci nutritii ad alicujus partis plantae utriculos seu textum cellularare. Observationibus enim comperisse se dicit; morbum infestare culmos robustissimos torosioresque & pluribus spicis praeditos; verum admodum frequenter contrarium prorsus observavi.

k) Quod preprimis in cortice feminis exteriore morbo pulcre & distinctissime conspicitur; in valvulis utriusque glumae sanis rete pulcherrimum vasorum oculus armatus quoque detegit.

*l) Observations sur l'écorce des feuilles & pétales. Geneve 1762.
m) En ea, quæ Cl. TILLET loc. cit. habet: cette maladie attaque tantôt la tige, tantôt les feuilles, communément l'épi & quelquefois les étamines.*

perscrutatus sum; quas nunc ordine exponam. A spica feminea incipiam.

Diver-
sie spi-
cæ par-
tes mor-
boſæ. Nunquam omnes spicas ejusdem culmi morbosas reprehendi.
Summus gradus morbosæ spicæ ille est, in quo ne quidem unicum fanum & perfectum semen reperitur, sed ubi omnes & singulæ partes florum intunescentias sifunt & intus pulverem condunt; talis spica præ nimio pondere & putrido pedunculo tandem decidit.

Minor gradus ille est, quum vel pars superior spicæ tantum, vel inferior, basis scilicet, morboſa fit, reliqua vero perfectissima semina habet. In priori caſu apex spicæ decidit, hinc spica matura ceterum sanissima truncata est. Vel uterque spicæ finis morbosus est, media ejusdem pars sanissima; verum in hoc caſu spica non decidit, quia malum non omnes florum partes baseos spicæ tenet. Dantur & spicæ, in quibus unus & alter imo tres vel quatuor integri ordines florum morbosæ sunt, reliqui vero ordines sanissimos flores habent. Nonnullæ spicæ modo hinc inde monstroſos flores habent; ita ut tumores fasciatim occurrant; hinc ratio cur in spica matura, ſepe hinc inde loca feminibus nuda obſerventur. Non ſemper indiscriminatim omnes & singulæ floris partes morbosæ sunt. In eodem flore utraque calicis squama morboſa ſepe occurrit; valvulis corollæ vel omnibus vel una aut altera tantum, vel nulla fana, & vice versa. Intunescentiae squamarum calicis vix non ſemper maximæ ſunt; angulares, compressæ &c incurvatae ut plurimum. Illæ corollarum corticem ſeminis morbosum proxime ambientes, carinatæ, convexo-concavæ, cucullatae; remotiores autem cylindrica, lanceolatae vel conoidæ &c. ſunt. Vel utraque gluma fana est, quum ſemen unice monstroſum ſit, vel vice verla (Fig. IV.), quod quidem rariſcule obſervatur, ita tamen ut in tali morboſa spica, idem ſepiuſ occurrat. Ut paucis dicam, omnes fere poſſibiles combinationes & modifications respectu partium morbosarum ad fanas & harum ad illas in spica feminea morboſa obſervavi; quas omnes exponere ſuperfluum duco.

nes. Cl. AYMEN loc. cit. pag. 362. la ſubſtance interne des grains charbonnés eſt noire & compoſée de filets, couverts d'une pouiſſere noire &c. & pag. 363. j'ai obſervé aux feuilles de la gaine & aux tiges des tu-meurs, qui &c.

Le vice des styles occupe pour l'ordinaire leur baſe &c.